

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ

CORNER FRITCHARD AVE
& MCGREGOR ST.

The Provincial
Library City

UKRAINIAN LABOR NEWS

WINNIPEG, MANITOBA,
CANADA

Виходить два рази на тиждень — в середу і суботу. — Published semi-weekly — on Wednesday and Saturday

PIK III

4. 51.

СУБОТА, 25. ЧЕРВНЯ 1921.

WINNIPEG, MAN.

SATURDAY, JUNE 25th, 1921.

No. 51.

VOL. III.

Новинки.

НА ДАЛЕКИМ СХОДІ.

Війська Далекко-Східної Республіки розбили цілковито білогвардійців.

ПЕКИН, 22. червня. — Деша з Члі каже, що англо-американські війська під командуванням ген. барона фон Унгера Штернберга, які робили напад на попутну Сибір, зістали цілковито розбиті армією Далекко-Східної Республіки.

Са деша каже, що рибничі банди зістали цілковито знищені, а їх останні втікли до Монголії.

Большевики відбрали від Японців Охоку.

ТОКІО, 23. червня. — Виданий тут урядовий комюнікат каже, що японські і большевицькі війська звели близько Николаєвська бій, підчас якого упало кілька жертв. Сказано, що большевики заатакували Японців.

Большевики заняли Охоку, важне місто на західній березі Охоцького моря. Англо-американські війська відступили до сусіднього сід, де противні собі війська далі стоять проти себе.

НА ГОРИШНІМ ШЛЕСКУ.

Німці не хочуть уступити з "неутраальної полоси" на Горішнім Шлеску.

ПАРИЖ, 23. червня. — Французьке правительство отримало від президента міжнародної комісії шлезької комісії ген. Леронда відомість, що командуючий німецькими нерегулярними військами на Горішнім Шлеску генерал Гефер рішучо відмовляється евакуувати свою частку запропонованої неутраальної полоси, яка мала б повстати між Польськими і Німцями. Польки, повинуючи ся приказам комісії, відступили до визначеної лінії.

Донесення з Оппельна кажуть, що німецькі війська держать сідуючі міста в так званій неутраальної полосі: Висока, Лемніц, Харльоттенгау, Зембювіц, Шімровіц, Мішлін, Кармерав, Кадлуб, Гродзіско, Росімеж, Бірава, Ненза, Бабіц, Нарковіц і Ольсав.

Конгрес британської Парції Праці складає признание страйкувочим гірникам.

БРАЙТОН, Англія, 23. червня. — Конференція Парції Праці ухвалила тут вчора одностайно резолюцію, в якій висловлює признання аутлетком за дух, з яким вони стрінули атаки, спрямовані на них правительством і власниками копалень, і заявляє, що са боротьба веде ся за інтереси робітництва як цілости, а не лише за інтереси самих вуглекопів.

Англійська делегация до Росії.

ЛОНДОН, 15. червня. — Сер Філіп Лойд Грем, директор заморської торгівлі, оповістив сьогодні в палаті громад, що до Росії буде вислана незабаром урядова британська делегация для перевірки виглядів доично торгівлі між Великою Британією і Росією.

(Старокраві газети з 1. червня доносили, що англійська делегация, зложена з 12 осіб, виїде до Росії для наведення економічно-торгівельних зносин з сов. правительством.)

З ТРЕТОГО КОНГРЕСУ КОМУНІСТ. ІНТЕРНАЦІОНАЛУ.

Наради Конгресу розпочали ся 12. червня.

РИГА, 15. червня. — Повні наради Третього Конгресу Комуністичного Інтернаціоналу розпочали ся 12. червня. Наряди отворив промовою Бухарін, член Виконавчого Комітету Комуністичного Інтернаціоналу. Говорячи про загальне положення комуністичної справи в світі, а в окрема в Росії, він між иншим заявив:

"Ми знаємо, що наша революция може бути мусіла обходити головний шлях, однак наша остаточна ціль позістає все та сама".

Як доносить "Правда", орган Російської Комуністичної Парції, наради конгресу будуть весті в напрямі скріплення пролетарської боротьби в більшости капіталістичних держав, уживаючи всіх метод при підмозі професійних союзів.

Імена американських делегатів до різних секцій Комуністичного Інтернаціоналу е правдоподібно задержані в тайні, з винком Вільяма Д. Гейвуда, якого, імя було проголошено як одного з бесідників на засіданні 12. червня.

Представництво Р. К. П. на III Конгресі Комуністичного Інтернаціоналу.

МОСКВА, 15. червня. — Серед російських делегатів на Конгресі Комуністичного Інтернаціоналу е присутніми: Ленін, Троцький, Зіновєв, Каменєв, Бухарін, Дзержинський, Радек, Риков, Стеклов, Луначарський, Лозовський, Колонтай і інші. Російська делегация складає ся з двадцятью одним делегатом з рішачим голосом і з двадцятьма дев'ятьма делегатами з дорадчим голосом. Інші републики радянської федерації мають своїх делегатів.

Відозва Троцького до червоноармійців з нагоди отворення III. Конгресу Коміттерна.

МОСКВА, 14. червня. — В звязи з отворенням Третього Конгресу Комуністичного Інтернаціоналу, Троцький звернувся з сідуючою відозвою до московського гарнізону:

"Вояки Червоної Армії! Пораз третій в Москві відбудеть ся Конгрес Комуністичного Інтернаціоналу. Велика радість і честь для російських робітників, селян і Червоної Армії стрічати в стінах Червоної столиці передових представників робітничої класи цілого світа. Червоні вояки! Протягом трох до половиною років ви обороняєте першу в світі робітничу републику від безкочних спроб і нападів гнобителів і поневолителів всіх країв. На Волзі, на Неві, на Північній Девні, на Доні і на Кубані — ви боролесь і умирали під прапорами Інтернаціоналу. Вашою кровю ви спасли серце Східної Росії — Червону Москву. Ви зробили можливіми для представників робітничої класи всіх країв зібрати ся під вашою охороною для обговорення дальших планів і способів боротьби з капіталістичним насильством в імя братерства, свободи і щастя всего поневоленого людства. Революційні вояки, команди-

ри, комісарі, ми горючо вітаємо Комуністичний Інтернаціонал".

З Всесвітнього Конгресу Комуністичного Жіноцтва.

РИГА, 15. червня. — Рівночасно з нарадами конгресу Комуністичного Інтернаціоналу відбувають ся наради Всесвітнього Конгресу Комуністичного Жіноцтва.

Між головними бесідниками е Александр Колонтай, провідниця жінок-комуністок в Східній Росії, і Клара Цеткін, провідниця комуністичного руху в Німеччині. У своїх промовах вказували вони на успішне піднесення становища жіноцтва з комуністичної точки погляду.

Колонтай вказала на великі труднощі, з якими приходиться боротися в Злучених Державах, де комуністична партия була приневолена йти в підземелля. Вона заявила однак, що комуністи в Злучених Державах мусять найти дорожку, щоб доискзати для справи комунізму 700.000 жінок-робітниць, які е згуртовані в професійних союзах.

З СОВІТСЬКОЇ РОСІЇ.

Вигляди на добрий урожай в Східній Росії.

БЕРЛІН, 15. червня. — Російський соціалістичний народний комісар рільництва Осінський, який під теперішню пору перебуває в Берліні, заявив в розмові з представниками німецької преси, що справа засівів в Росії представляє ся в сім році багатіше ніж в 1920 р. В сім році не лише засівна площа е більша, але також вигляди на урожай е дуже добрі. Осінський висловлює ся дуже оптимістично про економічний стан Східної Росії.

Копп про значення російсько-німецького торговельного договору.

БЕРЛІН, 17. червня. — Російсько-німецька торговельна угода дає большевикам повну змогу вести торговлю з Німеччиною і заключати контракти з німецькими фірмами, — заявив тут представник Східної Росії Копп, який щойно повернувся з Москви до Берліна.

"Німеччина признає тепер совітське правительство як одинокое правне представництво російського народу", заявив Копп.

До Німеччини прибули вже з Східної Росії перші транспортні шкві і футер.

Російський импорт зростає.

РИГА, 10. червня. — Російська импортна торговля через Лотву і Естонію вносилася в маю зовніш 50,000 тон, в порівнянні до 35,000 тон в цвітні. З Москви доносить, що в червні буде експортовано з Росії 2,868 вагонів товару. Російський товарний вагон містить пересічно вісімнадцять тон набору.

Гірничі академія в Москві.

МОСКВА, 27. мая (почтою). — Гірничі академія в Москві створювала другу річницю свого існування. Найбільші заслуги коло зорганізування цієї академії положили професори Павлов і Федоровський.

Академія представляє новий тип університету в Росії. Вона має за задану виобразувати спеціалістів. План науки цієї академії різниться від плану наукових подібних академії в західних краях тим, що тут поширено більше практичну науку, а скорочено науку теоретичну.

В подібний спосіб буде також небаом зреорганізована гірничі академія в Петрограді.

Совітська місія в Лондоні має консулярну власть.

МОСКВА, 28. мая ("Роста"). — Совітська місія в Лондоні зістала признана консулярною інституцією і має право візувати паспорти до Росії.

Ростов над Доном проголошено вільним портом.

МОСКВА, 21. мая ("Роста"). — Пристань в Ростові над Доном е проголошена вільною для кораблів всіх держав, які стоять в торговельних зносинах зі Східною Росією. Від 15. цвітня до 15. мая прибуло до Батуму 150 заграничних кораблів.

Совітське правительство закупило за границею 400.000 пудів ріжнього насіння, з чого велику частину привезено вже до Росії.

Комуністичний університет для східних країв.

ПРАГА, 25. мая (почтою). — Совіт народних комісарів асигнував 50 мільонів рублів на заснування комуністичного університету для робітників Сходу. Справою будови того університету займає ся комісаріят національних меншостей.

Діточий університет.

В Моршанську в Росії відкрито перший діточий університет. "Известия" доносять, що він числить 700 дітей.

З РАДЯНСЬКОЇ УКРАЇНИ.

Київський університет. "Вперед" подає за варшавською "Свободою":

Університет фактично поділений на два висші наукові заведення: Висшій інститут народного образования ім. М. Драгоманова і тимчасові педагогічні курси.

В інституті уладжені паралельні катедри на українській і російській мові. Факультетів е три: шкільний, що відповідає університетові з його відділами, дошкільний, щось наче фребельські курси і поза-шкільний, відповідальний короткотерміновим педагогічним курсам.

Тим різниться київський університет від інших, як у Харкові і Одесі, які задержали вид старих університетів.

З предметів подаваних на першій курсі е теоретична частина н. пр.: загальна наука про еволюцію, вступ до психології, історія матеріалізму. Крім тих предметів, е цілий ряд спеціальних предметів, прим.: "Історія Р.К.П. в звязку з історією соціалізму в Росії", "Історія боротьби класів в Росії і на Україні" і т. д.

Тимчасові педагогічні курси мали програму старих університетів. Весною були два вищі курси. Праця на курсах відбувала ся без змішування комісарів.

Гірничі Академія в Юзіві.

МОСКВА, 8. мая (почтою). — В Юзіві, в Донецькій губернії, отворено гірничу академію і робітничий факультет для образовання робітників в різних галузях гірничого промислу.

На Україні надіють ся доброго урожаю.

МОСКВА, 25. мая (почтою). — Звіт з Києва доносить, що сього року посівна площа перевищає в значній мірі величину посівної площі в минулому році. Надіють ся незвичайно доброго урожаю.

Засів тютюну на Україні.

ХАРКІВ, 12. мая (почтою). — Звіт головної управи тютюнового промислу вказує, що засівна площа тютюну на Україні вносить 10.000 десятин. При середнім врожаю надіють ся зібрати 1,200.000 пудів тютюну, числячи по 120 пудів з одної десятини.

Інститут хемії і радіології в Одесі.

МОСКВА, 18. мая (почтою). — В Одесі основано інститут хемії і радіології для образовання спеціалістів хемічного промислу.

Продукція вугля в Донбасі піднялася.

ХАРКІВ, 12. мая (почтою). — Завдяки надзвичайним зарядженням продукція вугля в цвітні дийшла до 30 мільонів пудів (21 міль. пудів м'якого вугля і 9 міль. пудів антрациту), що становить 16% поверх назначеної мінімальної програми. (Місячна мінімальна програма вносить 26 міль. пудів.)

Поборовање неграмотности серед гірників Донбасу.

МОСКВА, 17. мая ("Роста"). — З днем 1. січня 1921 р. на 140.000 гірників в Донецькій басейні 85.000 було неграмотних. В протягу чотирох місяців вдало ся комісії для боротьби з неграмотністю зменшити число неграмотних о 75%. Число неграмотних гірників вносить ще лише около 20.000.

Електрофікація Кременчуга.

МОСКВА, 25. мая (почтою). — Великі млини в Кременчузі зістали перероблені для уживання електричної сили.

Новий протест радянських републик до Румунії.

МОСКВА, 31. мая ("Роста"). — Народні комісарі заграничних справ Східної Росії і Радянської України Чічерін і Раковський вислали нову ноту з протестом до румунського міністра заграничних справ Таке Йонеску. В ноті говориться, що всупереч кількаразовому запевнюванню румунського правительства і помімо численних протестів зі сторони російського і українського правительства, ворожа акція румунських військ в Бессарабії проти радянських републик требає даліше. В окрузі Мотилева над Дністром впадо в однім лише дні 60 арматних стрілів на відділи російського і українського війська, які стояли на противнім березі ріки. Російське і українське правительство протестує ще раз як найрішучіше проти такого ворожого поведєня і звертає увагу румунського правительства, що не будуть довше терпіти, коли подібні напади знова повторять ся.

Нота підписана Чічеріном, народним комісарем заграничних справ Східної Росії, і Раковським, народним комісарем заграничних справ Радянської України.

З РОБІТНИЧОГО РУХУ.

Міжнародний конгрес друкарів в Москві.

БЕРНО, 28. мая (почтою). — Центральний комітет російських союзів друкарського промислу вислав лист до міжнародного секретаріату в Берні, в яким пропонує ся скликати до Москви міжнародний конгрес друкарів.

В листі говорить ся, що Совітська Росія надає ся найліпше на скликання такого конгресу, бо до інших країв, хочби і найдемократичніших, можуть не впусити небажаних делегатів. Крім сього е ще й друга користь, яка промовляє за скликанням конгресу в Москві. Делегати будуть мати нагоду пізнати на місці уладження першої пролетарської держави. Центральний комітет обіщає зробити все можливе, щоби дати делегатам змогу познакомити ся з професійним рухом в Східній Росії, а з окрема з друкарським промислом.

Страйк рільних робітників в Данії.

КОПЕНГАГА, 30. мая (почтою). — В цілій Данії розпочав ся загальний страйк рільних робітників, коли ділчі заявили обнижене платні. Ділачам зовсім не вдало ся найти страйколомів. Деякі ділчі допускають ся насильства. В однім дворі зачинено 6 робітників, де під примусом вони мусіли доїти корови. Про подібні насильства доносять з різних сторін краю.

Арештовані за комунізм у Львові.

"Вперед" з 2. червня доносить, що у Львові арештовано під закидом комуністичної агітації 8 осіб, переважно робітників.

Страйк в Чехословаччині.

Страйк металевих робітників поширив ся на гуту Польді з 3.000 робітниками і 2 великі промислові заведення. Страйкері заповідають остру боротьбу.

РОЗСТРИЛИ КОМУНІСТІВ НА ЛИТВІ.

137 ув'язнених комуністів п'ять днів на голодному страйку. "Вперед" з 1. червня доносить за "Русспрес":

В Поневежу на Литві розстріляно п'ятьох литовських робітників комуністів, у яких найдемо літературу і одну рушницю. Обвинили їх, що приготували оружье повстання. На знак протесту ув'язнені в ковєвській тюрмі комуністи розпочали голодувку. Голодує вже п'ять днів 137 осіб.

Засуд німецьких комуністів.

З Гає доносить, що надзвичайний суд в Наєнбурзі засудив на досмертні каторжні роботи провідників німецької комуністичної партії, що руководили мартовим повстанням.

Нагітка на комуністів в Ридзі.

Дня 22. мая с. р. переведено в Ридзі справжню облаву на комуністів. Арештовано в комплеті центральний комітет комуністичної партії в Латвії.

Арештовані за комунізм у Львові.

"Вперед" з 2. червня доносить, що у Львові арештовано під закидом комуністичної агітації 8 осіб, переважно робітників.

Страйк в Чехословаччині.

Страйк металевих робітників поширив ся на гуту Польді з 3.000 робітниками і 2 великі промислові заведення. Страйкері заповідають остру боротьбу.

ПІКНІК! ІДЬМО ВСІ! ПІКНІК!

ВІДДІЛ УКРАЇНСЬКОГО РОБІТНИЧОГО ДОМУ

— устроє —

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 26. ЧЕРВНЯ

В ЛІСТЕР ПАРКУ

ПЕРШИЙ В СІМ СЕЗОНІ

ПІКНІК

"УКРАЇНСЬКИХ РОБІТНИЧИХ ВІСТЕЙ"

ПРОГРАМА ДУЖЕ БОГАТА — МНОГО НЕСПОДІВАНОХ

Буфет під власним зарядом. Смачні перекуски. — Холодні напитки.

ТОМУ ІДЬМО ВСІ НА СЕД, ВЕЛИЧАВИЙ ПІКНІК

За подробицями сідайте в сідуючій числі "У. Р. В." і в оголошенях.

РОБІТНИКИ В ЕЛМВУД І ІСТ КІЛДОНАН!

ПРИХОДІТЬ ВСІ

В СУБОТУ, 25. ЧЕРВНЯ, О ГОД. 5-ІЙ ВЕЧЕРОМ

НА РІГ УЛИЦЬ ДЖЕМІСОН І ВАТТ,

де відбуде ся

ЗАЛОЖЕНЄ УГОЛЬНОГО КАМЕНЯ

ПІД УКР. РОБ. ДІМ В ІСТ КІЛДОНАН

— І —

ЗАПЕЧАТАНЕ ІМЕН ЖЕРТВОДАВЦІВ НА У. Р. Д.

Будуть промовляти бесідники в українській і англійській мовах. Хай на тім робітничій святі не браже ні одного робітника з Іст Кілдонан, Елмвуд і з Вінніпегу.

КОМІТЕТ.